

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกทนศร เขต 3 ปีการศึกษา 2550 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกทนศร เขต 3 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกทนศร เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกทนศร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษา ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ ดังนี้

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและ ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน แตกต่างกันไป โดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กำหนดขอบเขตของการวิจัย

1.1 เนื้อหาของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวปฏิรูป การศึกษาของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งมีขอบข่าย การดำเนินงานอยู่ 4 ด้านคือ 1) การปฏิรูปการเรียนรู้ 2) การปฏิรูประบบบริหารและการจัด การศึกษา 3) การปฏิรูปครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาและ 4) การปฏิรูประบบ ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2,446 คน โดยมีผู้บริหารจำนวน 209 คน และครูผู้สอนจำนวน 2,237 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2550 รวมจำนวน 356 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียนที่เปิดสอน ได้ดังนี้ คือ โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน 55 คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 194 คน และ โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 107 คน จำแนกเป็นผู้บริหารจำนวน 86 คน และครูผู้สอนจำนวน 270 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 356 คน

1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

1.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1) สถานภาพ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน
- 2) ขนาดโรงเรียนที่เปิดสอน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียน ขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่

1.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ประกอบด้วยการดำเนินงาน 4 ด้านคือ 1) การปฏิรูปการเรียนรู้ 2) การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา 3) การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาและ 4) การปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประมาณค่า เกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบ Likert มี 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ โดยได้รับการตรวจสอบเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านเครื่องมือ หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้ $\alpha = 0.97$ และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ $0.53 \leq r \leq 0.72$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนนคร เขต 3
2. ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. เมื่อครบกำหนดเวลา ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามโรงเรียนต่าง ๆ
4. ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ใช้ในการวิจัยจำนวน 356 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา 4 ด้าน ทั้งในภาพรวมและรายข้อ 40 ข้อ
2. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรายด้านและขนาดโรงเรียน

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียนโดยรวมและรายด้าน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test : One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test ได้ทำการทดสอบรายคู่ตามวิธีของ Scheffe'

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จำนวน 4 ด้าน พบว่าข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาใน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้าน ที่ 3 การปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2. ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ดังนี้

2.1 ข้าราชการครูครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายข้อพบว่า ด้านปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา และการปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

2.2 ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่มีขนาดต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวปฏิรูปการศึกษา โดยรวมทุกด้านและด้านการปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาแตกต่างกัน พบว่า โรงเรียนขนาด

ใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ มากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ด้านการปฏิรูปครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดเล็ก มีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปประเด็นที่สำคัญโดยเรียงลำดับค่าความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรกได้ดังนี้ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการใช้สื่อจากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนให้หลากหลาย พัฒนาสื่อและใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนให้ประจักษ์ผลตามสภาพจริง กำกับนิเทศงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมพัฒนาครูในการอบรมพัฒนาด้านต่าง ๆ และส่งเสริมให้ครูเป็นครูมืออาชีพ และเลื่อนวิทยฐานะต้องตรวจวัดที่ตัวนักเรียนและตัวครู และมีการระดมทรัพยากรจากเครือข่ายอุปถัมภ์และการลงทุนที่เป็นรูปธรรม รัฐต้องเพิ่มแรงจูงใจให้กับผู้ที่บริจาคเพื่อการศึกษาอย่างเด่นชัดและมีมาตรการที่ชัดเจน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีประเด็น ที่ควรแก่การนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการปฏิรูปครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สรุปได้โดยภาพรวม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ในการปฏิรูปการเรียนรู้ ครูมี

การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพทันสมัยและสนใจการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ มีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่โปร่งใสเป็นธรรมและตรวจสอบได้ และโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

1.1 ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้ พบว่า ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความพึงพอใจโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการศึกษาของลินจง สุกประเสริฐ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องศึกษาดำเนินงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดมหาสารคาม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือด้านการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสิ่งที่ทำให้ข้าราชการครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเนื่องจาก มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญและมีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) แต่ ชุมชนควรมีส่วนในการกำหนด พัฒนาหลักสูตร และโรงเรียนควรมีหลักสูตรแกนกลางที่สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนาของผู้เรียน

1.2 ด้านปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็ก และโดยภาพรวม มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับชงชัย ภูมิประเสริฐ (2546 : 74 บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของ ครู อาจารย์ใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความพึงพอใจในด้านการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การปฏิรูปการศึกษาทำให้ระบบบริหารที่โปร่งใสเป็นธรรมและตรวจสอบได้ บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ทางการศึกษาของโรงเรียน และมีการพัฒนาการศึกษาอบรมเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ควรมีการนำชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการบริหารและการจัดการศึกษาคด้วย

1.3 ด้านปฏิรูป ครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความพึงพอใจในระดับมาก สิ่งที่ทำให้ข้าราชการครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เนื่องจาก โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการ ฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนให้โอกาสแก่ครูอาจารย์ใน การพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่เท่าเทียมกัน โดยปราศจากอคติ แต่ในส่วนมีองค์กรที่ทำหน้าที่

พัฒนาและส่งเสริมอาชีพครูคอยให้การดูแลช่วยเหลือยังไม่เต็มที่

1.4 ด้านปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา พบว่า ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลางที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะว่าชุมชนยังมีส่วนร่วมในการจัดการและใช้จ่ายงบประมาณน้อยในการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกขั้นตอน สนับสนุนการลงทุนและสร้าง โอกาสให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและจริงจังให้ความสำคัญกับทรัพยากรท้องถิ่น เสริมความรู้ดีที่ให้แก่ชุมชน กระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของสถานศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนกับครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านด้านปฏิรูปครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่วน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน เสน่ห์ นาชัยเวียง (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการปฏิรูปครู ณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และ ด้านการปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ที่ข้าราชการครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 โรงเรียนขนาดใหญ่ ดำเนินงานมากกว่า โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งสอดคล้องกับเสน่ห์ นาชัยเวียง (2541 : บทคัดย่อ) ผลการเปรียบเทียบระดับการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ คณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งโดยส่วนรวมและรายด้าน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรินทร์ อสุระพงษ์ (2543 : บทคัดย่อ) พบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน เห็นว่าการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการดำเนินงานมากกว่าข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และดำเนินงานด้านการกำหนดเป้าหมาย และนโยบายของโรงเรียนมากกว่า ข้าราชการครูใน

โรงเรียนขนาดกลาง นอกจากนี้ข้าราชการครูในโรงเรียนขนาดกลาง มีการปฏิบัติในด้านการกำหนดเป้าหมาย และนโยบายของโรงเรียนมากกว่าข้าราชการในโรงเรียนขนาดเล็ก แต่ไม่เกินไปตามแนวคิดของ อนุรัักษ์ อุพงษ์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีผลต่อการปฏิรูปการศึกษาในจังหวัดสกลนครพบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. การปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ข้าราชการครูมีความพึงพอใจในด้านการปฏิรูปครู ณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามาก เนื่องจากโรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการศึกษาอบรมอย่างต่อเนื่องและ โรงเรียนให้โอกาสแก่ครูอาจารย์ในการพัฒนาตนเองเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ในการปฏิรูปการเรียนรู้มีการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้จัดการเรียนการสอนและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้ง โรงเรียนมีระบบการบริหารและการจัดการที่โปร่งเป็นธรรมสามารถตรวจสอบได้ ส่วนด้านปฏิรูประบบทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษายังขาดการสนับสนุนการลงทุนจากท้องถิ่น จึงควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกชั้นตอน สนับสนุนการลงทุนและสร้างโอกาสให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและจริงจังให้ความสำคัญกับทรัพยากรท้องถิ่น เสริมความรู้ที่ดีแก่ชุมชน กระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

จากผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านการปฏิรูปการเรียนรู้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนด พัฒนาหลักสูตร ให้ความสำคัญกับทรัพยากรท้องถิ่น โดยเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่น เสริมความรู้ที่ดีแก่ชุมชน กระตุ้นให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของสถานศึกษา เกิดความรู้ดีเป็นเจ้าของโรงเรียนและปรารถนาที่จะให้โรงเรียนมีความคล่องตัวและปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการส่งเสริมกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู-อาจารย์ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการปฏิรูประบบทรัพยากรและลงทุนเพื่อการศึกษา

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการครู

2.3 ควรมีการศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อการปฏิรูปการศึกษา

2.4 ควรมีการศึกษา ความคาดหวังของชุมชนต่อการปฏิรูปการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY